

«Yara satser på kunnskap og innovasjon for økt effektivitet og bærekraft»

Konsernsjef Jørgen Ole Haslestad

Jørgen Ole Haslestad har vært konsernsjef i Yara siden 2008. Haslestad kom fra Siemens, der han i løpet av 14 år har hatt internasjonale seniorstillinger, sist som CEO for divisjonen Industry Solutions. Før han begynte hos Siemens var Haslestad, som er utdannet sivilingeniør (NTNU), sjef for Kongsberg Offshore. Han er selv gårdbruker og kommer fra Hof i Vestfold.

På konferansen møter du:

André P.C. Faaij

André P.C. Faaij is appointed as Professor 'Energy System Analysis' and Head of Department (~50 staff) at the Copernicus Institute for Sustainable Development of the Utrecht University. He works as an advisor for governments, the EC, IEA, the UN system, GEF, OECD, WEF, the energy sector & industry, strategic consultancy, NGO's, etc. He is founder and Task Leader of Task 40 under the Bio-energy Agreement of the International Energy Agency on 'Sustainable International Bio-energy Trade – securing supply & demand'. He is Convening Lead Author for IPCC's Special Report on Renewable Energy and lead author of the IPCC 5th assessment report as well as the new Global Energy Assessment (GEA). He is appointed Young Global Leader by the World Economic Forum.

Lars Peder Brekk

Landbruks- og matminister i regjeringen Stoltenberg II. Tidligere fungerende leder i Senterpartiet, parlamentarisk leder for Senterpartiet på Stortinget, statsråd i Fiskeridepartementet og ordfører i Vikna Kommune. Trønderen har hatt og innehar en rekke offentlige verv, tillitsverv i partier og organisasjoner, samt andre administrative verv. Han er utdannet sosialøkonom.

Jens Ulltveit-Moe

Konsernsjef Umoe AS. Styreformann i Kverneland. Ulltveit-Moe er utdannet siviløkonom fra NHH i Bergen 1966, og har en Master of International Affairs fra Columbia University, New York City, 1968. Tidligere president i NHO og Norges Rederiforbund.

Frederic Hauge

Norges mest profilerte miljøforkjemper. 21 år gammel grunnla han i 1986 Miljøstiftelsen Bellona. Siden midten av 90-tallet har jakten på de miljøriktige løsningene vært selve kjernen i Hauges og Bellonas miljøarbeid. I 2007 ble Frederic Hauge kåret til en av verdens aller viktigste miljøforkjempere av Time Magazine. I

2010 tok Bellona en ledende rolle internasjonalt for å utforske mulighetene for å kombinere biomasse og karbonfangst- og lagring, gjennom opprettelsen av Joint Task Force. Når Bellona fylte 25 år i 2011 var hovedfokuset på nettopp muligheten for å gå "Carbon Negative".

Audun Rosland

Avdelingsdirektør Audun Rosland leder fra 2012 klimaavdelingen i Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif). De siste tretti årene har han arbeidet med nasjonale og internasjonale klima- og energispørsmål i Statistisk sentralbyrå, Miljøverndepartementet, SFT og Klif. Han har både forsket, utredet og ledet, som rådgiver, leder, prosjektleder og fungerende forhandlingsleder for Norge under de internasjonale klimaforhandlingene. Audun er utdannet som Cand. agric. (M.Sc.) innen naturforvaltning og ressursøkonomi.

Nils Bjørke

Styreleder i Norges Bondelag fra 2009, styremedlem fra 2006. Han var leder i Hordaland Bondelag fra 2000-2006. I tillegg har han hatt en rekke tillitsverv, blant annet i Hordaland BSF, Voss Bondelag, Innovasjon Hordaland og som kontaktutvalgsleder i Nortura. Nils har melkeproduksjon og driver med sau og hest i tillegg.

Helge Evju

Styreleder i Norges Skogeierforbund, overbygning for åtte skogeierandelslag med til sammen 40 000 skogeiere i sine rekker. Markedsandel ca 75 % vedr. tømmeromsetning i Norge. Styreleder i Viken Skog, det største av skogeierandelslagene. Omsetter for 1,3 mrd kr. Skogtjenester, tømmer og flis/pellets til bioenergi. Styremedlem Norske Skog, Norsk Institutt for Skog og Landskap. Skogeier og bonde i Sandsvær i Kongsberg.

Jon Olav Brunvatne

Seniorrådgiver i Avdeling for skog- og ressurspolitikk i landbruks- og matdepartementet.

Brunvatnes spesialfelt er tema relatert skogbiologi, skogskjøtsel og skogens rolle i klimasammenheng. Han har forskerutdanning fra UMB, og har tidligere jobbet som forsker innen skogbiologi. I en tiårsperiode jobbet han som biologisk fylkesskogmester i Telemark før han ble ansatt i LMD i 2007 i forbindelse med Stortingsmeldingen om klimatilak i landbruket. Han har også deltatt i den norske delegasjonen til de internasjonale klimaforhandlingene.

Dag O. Hessen

Professor i biologi ved UiO, arbeider i skjæringsfeltet mellom økologi og evolusjon. Har arbeidet mye med både biomangfold og biogeokjemiske sykluser, og satt i Biomangfoldlovutvalget og det nylig regjeringsoppnevnte utvalg for utredning av økosystemtjenester.

Nils Vagstad

Forskningsdirektør i Bioforsk, et nasjonalt FoU institutt med rundt 500 ansatte. Bred nasjonal og internasjonal erfaring fra strategisk og operasjonelt FoU arbeid innen landbruk, matproduksjon og miljøspørsmål. Utdannet ved UMB.

Bærekraftkonferansen 2012

- et samarbeid mellom Yara og Energigården

«Mat, bioenergi og klima: Konflikt eller mulighet?»

Hvordan kan biomasse brukes og dyrkes optimalt med tanke på matsikkerhet, energibehov, klimamål og miljøhensyn?

Hovedinnledere

André P.C. Faaij
Professor

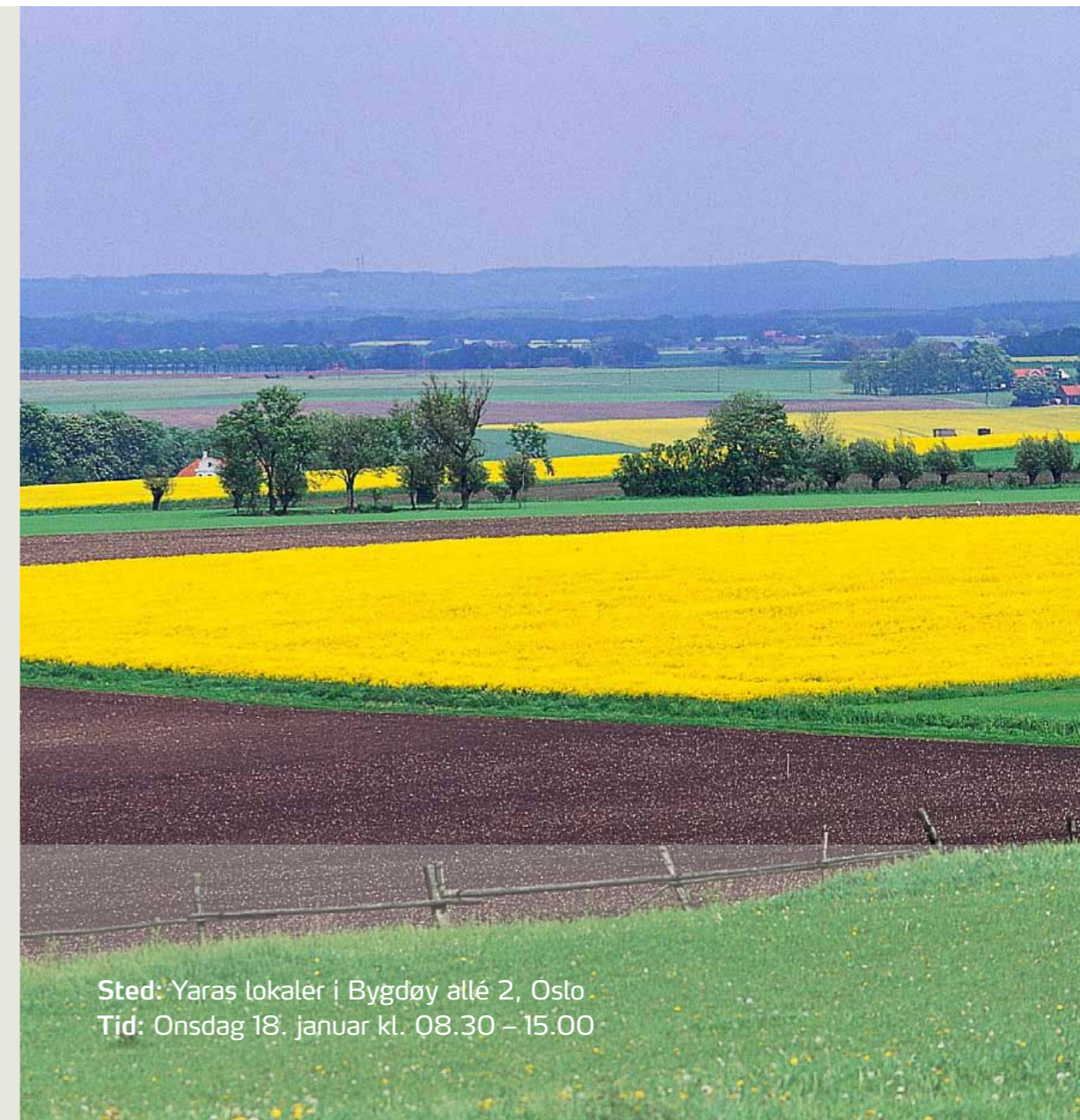
Jens Ulltveit-Moe
Konsernsjef Umoe AS

Lars Peder Brekk
Landbruks- og matminister

Frederic Hauge
President Bellona

Sted: Yaras lokaler i Bygdøy allé 2, Oslo
Tid: Onsdag 18. januar kl. 08.30 – 15.00

Program

Møteleder: Erik Eid Hohle
Daglig leder av Energigården – Senter for bioenergi på Hadeland. Tok med seg teoretisk kunnskap om bio- og solenergi som forsker til garden Eidsalm som siden 1991 har vært et kompetanse- og demosenter for bioenergi o.a. fornybar energi. Energigården mottok i 2007 Nordisk Ministerråds bioenergipris.

Møteleder: Einar Håndlykken
Einar Håndlykken var leder i Natur og Ungdom i 1999 og 2000, og har tidligere jobbet i Bellona og Naturvernforbundet. Han var med på å stifte miljøstiftelsen ZERO i 2002, og har vært daglig leder siden starten.

«Mat, bioenergi og klima: Konflikt eller mulighet?»

Hvordan kan biomasse brukes og dyrkes optimalt med tanke på matsikkerhet, energibehov, klimamål og miljøhensyn?

15% av verdens energibruk nyttes til produksjon, foredling og distribusjon av matvarer. Denne verdikjeden "fra jord til bord" er som øvrige sektorer avhengig av fossil energi i de fleste ledd. Kan landbruksnæringen dekke en større del av dette behovet med egne biomasseressurser? Og – i tillegg levere en del av energibehovet til det øvrige samfunnet, uten at dette kommer i konflikt med matvareproduksjonen?

I følge IPCCs ferske rapport om fornybar energi, kan bioenergi dekke en tredel av verdens energibehov i 2050 uten å komme i konflikt med produksjon av mat. Professor André P.C. Faaij ved Universitetet i Utrecht, som har stått sentralt i rapportens biomasse-utredninger, vil holde foredrag om dette temaet.

Vi spør:

- I hvilken grad og hvor effektivt nyttes verdens jordbruksarealer til å brødfø befolkningen?
- Vil produksjon og bruk av biomasse til både mat og energi skape konflikter?
- Kan kombinasjonen mat og energi styrke landbruket globalt og samtidig være næringens bidrag til en mer bærekraftig energiforsyning med reduserte klimautslipp?
- Kan vi skape et robust og effektivt landbruk med optimal bruk av arealer, vann, mineralgjødning etc. som samtidig er tilpasset et endret klima?

Konferansen har fått flere av de tunge aktørene fra næringslivet, myndighetene, forskningen og miljøbevegelsen som foredragsholdere og debatt deltakere. Gjennom deres bidrag håper vi å komme nærmere svarene på disse problemstillingene.

Velkommen!

Med vennlig hilsen

Knut Røed
Yara Norge AS

08.30
Registrering og forfriskninger

09.00
Velkommen
Jørgen Ole Haslestad, konsernsjef Yara International ASA

09.10
Muligheter og utfordringer for bioenergi sett i et globalt og europeisk perspektiv.
Professor André P.C. Faaij, Copernicus Institute, University Utrecht

09.40
Spørsmål fra salen

09.50
Landbrukets utfordringer og roller som mat- og energiproducent i et klimatilpasset samfunn.
Lars Peder Brekk, landbruks- og matminister

10.05
Hva skal til for å trekke grønn kapital til den fornybare energisektoren? Bioenergi som eksempel
Jens Ulltveit-Moe, Umoe Bioenergy

10.20
Pause

10.40
Bioenergiens rolle – på vegen ut av oljealderen. Jordan-prosjektet. EU-perspektivet.
Frederic Hauge, president Bellona

10.55
Landbrukets rolle på veien mot et fornybart energisystem. "Klimakur" som verktøy i det videre arbeidet.
Audun Rosland, avdelingsdirektør KLIF

11.10
Diskusjon – panel deltakerne og plenum

11.50
Lunsj

13:00
Jordbruksnæringen som matvare- og energiproducent. Konflikt eller mulighet?
Nils Bjørke, styreleder Norges Bondelag

13.15
Skogbruket som bioenergiproducent – hva skal til for å få næringen på offensiven?
Helge Evju, styreleder Norges Skogeierforbund

13.30
Skogbruk, bioenergi og klimanytte. Hvordan erstatte fossil energi på best mulig vis?
Jon Olav Brunvatne, seniorrådgiver LMD

13.45
Spørsmål i fra salen

13:55
Pause

14:10
Økosystemtjenester: Hvordan forene biomasseproduksjon til mat og energiformål med hensynet til biologisk mangfold?
Dag O. Hessen, professor i biologi, UiO

14:25
Hvordan utnytte jordbruksarealene og produksjonsapparatet optimalt – med riktig bruk av lagerressurser og lave utslipp av klimagasser – i et langsiktig perspektiv.
Nils Vagstad, forskningssjef Bioforsk

14:40
Oppsummering og avslutning

15:00
Vel hjem!